P7_TA(2014)0040

Proces europske integracije Kosova

Rezolucija Europskog parlamenta od 16. siječnja 2014. o procesu europske integracije Kosova (2013/2881(RSP))

(2016/C 482/18)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu 19. i 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja Zapadnog Balkana Europskoj uniji,

— uzimajući u obzir Prvi sporazum o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa između predsjednika vlada Ivice Dačića i Hasima Thaçija od 19. travnja 2013. te akcijski plan za provedbu od 22. svibnja 2013., koji je rezultat deset krugova pregovora na visokoj razini između Beograda i Prištine,

— uzimajući u obzir zajedničko izvješće potpredsjednice Komisije/Visoke predstavnice i Komisije Europskom parlamentu i Vijeću od 22. travnja 2013. o napretku Kosova u rješavanju pitanja postavljenih u zaključcima Vijeća iz prosinca 2012. u pogledu moguće odluke o otvaranju pregovora o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju,

— uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 28. lipnja 2013. o donošenju odluke o odobravanju otvaranja pregovora o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju između EU-a i Kosova,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 10. listopada 2012. o studiji izvedivosti za sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između EU-a i Kosova (COM(2012)0602),

— uzimajući u obzir odluku Vijeća od 22. listopada 2012. o davanju ovlasti Komisiji da započne s pregovorima o okvirnom sporazumu s Kosovom u vezi sa sudjelovanjem u programima Unije,

— uzimajući u obzir izvješća glavnog tajnika Ujedinjenih naroda o trenutnim aktivnostima Misije privremene uprave Ujedinjenih naroda na Kosovu i povezanom napretku, uključujući izvješće objavljeno 29. kolovoza 2013., koje obuhvaća razdoblje od 23. travnja do 15. srpnja, te posljednje izvješće objavljeno 28. listopada 2013.,

— uzimajući u obzir Zajedničku akciju Vijeća 2008/124/ZVSP od 4. veljače 2008. o Misiji Europske unije za jačanje vladavine prava na Kosovu (EULEX Kosovo), kako je izmijenjena Zajedničkom akcijom Vijeća 2009/445/ZVSP od 9. lipnja 2009., Odlukom Vijeća 2010/322/ZVSP od 8. lipnja 2010. i Odlukom Vijeća 2012/291/ZVSP od 5. lipnja 2012.,

— uzimajući u obzir zaključke sa sastanka Vijeća za opće poslove od 7. prosinca 2009., 14. prosinca 2010. i 5. prosinca 2011. u kojima je istaknuto i ponovno potvrđeno da bi i Kosovo, ne dovodeći u pitanje stajalište država članica o statusu Kosova, trebalo imati koristi od mogućnosti konačne liberalizacije viza kad se ispune svi uvjete; uzimajući u obzir pokretanje dijaloga o vizama u siječnju 2012., predstavljanju plana za liberalizaciju viza u lipnju 2012. te prvo izvješće Komisije od 8. veljače 2013. o napretku Kosova u ispunjavanju uvjeta iz plana za liberalizaciju viza (COM(2013)0066),

— uzimajući u obzir strukturirani dijalog o vladavini prava pokrenut 30. svibnja 2012.,

— uzimajući u obzir Nacionalno vijeće Kosova za europsku integraciju, koje je povezano s Uredom predsjednika i služi kao tijelo za koordinaciju na visokoj razini odgovorno za postizanje konsenzusa o europskim planovima pomoću uključivog i višestranačkog pristupa, koje je pokrenuto u ožujku 2012.,

— uzimajući u obzir rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1244 (1999), savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde od 22. srpnja 2010. o sukladnosti jednostrane deklaracije o neovisnosti Kosova s međunarodnim pravom te rezoluciju Opće skupštine UN-a od 9. rujna 2010. ([1]) kojom je potvrđen sadržaj mišljenja Međunarodnog suda pravde i pozdravljena spremnost EU-a da omogući dijalog između Beograda i Prištine,

— uzimajući u obzir zajedničke izjave s međuparlamentarnih sastanaka Europskog parlamenta i Kosova od 28. i 29. svibnja 2008., 6. i 7. travnja 2009., 22. i 23. lipnja 2010., 20. svibnja 2011., 14. i 15. ožujka 2012. te 30. i 31. listopada 2013.,

— uzimajući u obzir Komunikaciju Komisije od 16. listopada 2013. naslovljenu „Strategija proširenja i glavni izazovi za 2013. – 2014.” (COM(2013)0700),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 22. listopada 2013. o proračunskom upravljanju pretpristupnim fondovima Europske unije na područjima pravosudnih sustava i borbe protiv korupcije u državama kandidatkinjama i potencijalnim državama kandidatkinjama ([2]) i zapažanja o Kosovu sadržana u njoj,

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije,

— uzimajući u obzir članak 110. stavak 2. Poslovnika,

A. budući da sporazum koji su u travnju 2013. postigli predsjednici vlada Thaçi i Dačić označava važan korak i potvrđuje odgovornost obiju strana da provode ovaj sporazum u dobroj vjeri, nastave s normalizacijom odnosa i pokrenu potrebne reforme na putu europske integracije;

B. budući da 104 od 193 države članice Ujedinjenih naroda, uključujući 23 od 28 država članica EU-a, priznaje neovisnost Kosova;

C. budući da sve države članice EU-a podržavaju europsku perspektivu Kosova u skladu s obvezama EU-a prema Zapadnom Balkanu i ne dovodeći u pitanje stajališta država članica o statusu Kosova;

D. budući da su vlasti i narod Republike Kosova ostvarili važne političke, upravne i gospodarske reforme; budući da dosta toga treba napraviti u jačanju vladavine prava, koja je kamen temeljac dugoročnog razvoja, demokracije i socijalnog tržišnog gospodarstva;

E. budući da je Kosovo povećalo svoje kapacitete za rješavanje prioriteta u procesu europske integracije time što je pokrenulo daljnje radnje u vezi s kratkoročnim prioritetima iz studije izvedivosti i pripremilo se za pregovore o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju;

F. budući da je Kosovo u kontekstu dijaloga o liberalizaciji viza promijenilo i donijelo važne zakone, uključujući zakone o azilu, financiranju stranaka i trgovini ljudima;

G. budući da su potrebni daljnji napori kako bi se odgovorilo na izazove europskog plana reformi u odnosu na sporazum o stabilizaciji i pridruživanju, osobito na prioritetnim područjima kao što su vladavina prava, pravosuđe, javna uprava, reforma izbornog sustava te ljudska i temeljna prava;

([1]) A/RES/64/298
([2]) Usvojeni tekstovi, P7_TA(2013)0434.

1. pozdravlja zaključivanje Prvog sporazuma o načelima kojima se uređuje normalizacija odnosa od 19. travnja 2013. između dvaju predsjednika vlada te dogovor o planu provedbe i naglašava važnost njegove pune provedbe u dobroj vjeri i pravodobno; također pozdravlja dodjelu dodatnih sredstava EU-a u sklopu Instrumenta pretpristupne pomoći (IPA) za potporu provedbi sporazuma;

2. čestita potpredsjednici Komisije/Visokoj predstavnici na njezinu radu u omogućavanju dijaloga između Beograda i Prištine;

3. pozdravlja otvaranje pregovora između EU-a i Kosova o sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju od 28. listopada 2013.; žali, ipak, zbog činjenice da se zbog unutarnje podjele u Vijeću pregovarački mandat razlikuje od onih za prethodne sporazume o stabilizaciji i pridruživanju; naglašava da će se ovim sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju stvoriti snažan poticaj za reforme i nove mogućnosti kojima će se ojačati odnosi Kosova sa susjedima te osigurati šira stabilizacija regije;

4. naglašava činjenicu da su lokalni izbori održani 3. studenog 2013. bili ključan ispit u postupku normaliziranja odnosa između Beograda i Prištine;

5. pozdravlja prve lokalne izbore u povijesti Kosova održane po kosovskom zakonu 3. studenog, 17. studenog i 1. prosinca 2013. jer je time obilježen velik korak naprijed za demokraciju na Kosovu i za povjerenje građana u demokratske procese na kojima se temelji postupak normalizacije, te pozdravlja općenito uredno provođenje izbora, prema procjeni iz preliminarnih izjava Međunarodne misije EU-a za promatranje izbora; pozdravlja izbor prve gradonačelnice na Kosovu; i dalje naglašava potrebu poticanja kandidatkinja na sudjelovanje u budućim izborima; pozdravlja mjere koje su poduzele kosovske vlasti kako bi povećale povjerenje u državne institucije, na primjer snažan rezervni mehanizam pomoću kojeg se građani mogu žaliti na zastrašivanje i nepravilnosti na dan izbora; pozdravlja vidljiv odaziv birača u općinama pod srpskom dominacijom južno od rijeke Ibar kao ključni korak prema oblikovanju udruživanja srpskih općina; naglašava, u tom pogledu, da neuspjeh inauguracije novog gradonačelnika u Sjevernoj Mitrovici i naknadni poziv na nove izbore u toj općini ne smije ugroziti kontinuitet procesa pune provedbe sporazuma od 19. travnja 2013.; strogo osuđuje ubojstvo Dimitrija Janicijevica, općinskog vijećnika Sjeverne Mitrovice i poziva nadležna tijela da odmah započnu istragu i privedu počinitelje pravdi;

6. strogo osuđuje nasilje i stalno zastrašivanje do kojeg je dolazilo u na sjeveru općine Mitrovice i općini Zvečan; naglašava činjenicu da takvi incidenti ugrožavaju stabilnost i sigurnost u široj regiji te potiče nadležna tijela vlasti da učine sve što je u njihovoj moći da olakšaju napore prilikom privođenja pravdi počinitelja nasilja; primjećuje potrebu za dodatnim budnim naporima kako bi se slomila mreža organiziranog kriminala i njezine veze s lokalnim političkim elitama te ponovno uspostavila vladavina prava na sjeveru Kosova; pozdravlja stav srpskih političkih vođa koji su aktivno poticali etničke Srbe na Kosovu da sudjeluju u izborima; žali, ipak, zbog toga što vođe iz Beograda nisu posjetile sjever Kosova prije 3. studenog 2013.;

7. potiče kosovske vlasti da što je prije moguće i u suradnji s Venecijanskom komisijom donesu novi izborni zakon s ciljem povećanja transparentnosti izbornih postupaka, jednostavnijega glasovanja, ponovnog uspostavljanja povjerenja građana Kosova u demokratski postupak te osiguranja sudjelovanja civilnog društva u postupku reforme izbornog sustava;

8. primjećuje istovremeno da će biti potrebni dodatni stalni napori u približavanju albanskih i srpskih zajednica;

9. pozdravlja dogovore o telekomunikacijama i energetici te naglašava važnost toga da Kosovu što prije bude dodijeljen poseban međunarodni telefonski pozivni broj, što će pomoći u oblikovanju identiteta Kosova i njegove međunarodne vidljivosti;

10. naglašava potrebu za potpunom transparentnošću u priopćavanju rezultata dijaloga između Beograda i Prištine te uključenjem parlamenata i civilnog društva u postupak provedbe; pozdravlja imenovanje časnika za vezu s obiju strana te traži da im se stalno pruža potpora;

11. naglašava važnost liberalizacije viza za građane Kosova te potiče kosovske vlasti da povećaju napore u ispunjavanju prioriteta akcijskog plana za vize; potiče Komisiju i države članice da više odgovaraju na napore kosovske vlade i, s tim u vezi, poziva Komisiju da ubrza tehnički rad na postupku liberalizacije viza;

12. poziva Vijeće da što je prije moguće donese potrebne odluke kojima bi se Kosovu omogućilo sudjelovanje u programima EU-a;

13. potiče preostalih pet država članica da priznaju Kosovo; poziva sve države članice EU-a da učine što je više moguće kako bi olakšali gospodarske i međuljudske kontakte te društvene i političke odnose svojih građana s građanima Kosova; ističe potrebu za poduzimanjem aktivnih koraka radi omogućavanja cjelovite provedbe IPA-e kao i poboljšanja suradnje između EULEX-a, Europola i Interpola, uključujući, sve dok nema punog priznanja, praktične korake uključivanja Kosova u rad obiju agencija te poziva Komisiju da radi na sporazumima kojima bi se omogućila suradnja Kosova s agencijama EU-a;

14. pozdravlja uspostavu regionalnog zapovjedništva kosovske policije na sjeveru kao dio procesa izgradnje jedinstvene kosovske policije;

15. naglašava važnost rada EULEX-a u učvršćivanju vladavine prava u kosovskim institucijama, ali primjećuje rašireno nezadovoljstvo izvedbom EULEX-a od strane i kosovskih Srba i Albanaca; poziva EULEX, stoga, da poveća djelotvornost, transparentnost i odgovornost svojega rada, redovito obavještava Europski parlament i parlament Kosova o svojim aktivnostima i odlukama, a osobito da pokaže konkretnije i svrsishodnije rezultate i kosovskim i srpskim vlastima te široj populaciji; naglašava da postoje područja gdje se trebaju očekivati poboljšanja, uključujući bolju definiciju ciljeva izgradnje kapaciteta te njihovu povezanost s posebnim referentnim mjerilima; naglašava potrebu za boljom koordinacijom vanjskih i unutarnjih ciljeva te boljom koordinacijom među institucijama EU-a i među njima, kosovskim vlastima i međunarodnom zajednicom; s tim u vezi traži od EULEX-a da kad god je to moguće odredi prioritetne ciljeve, optimizira upotrebu svojih sredstava i osoblja te ubrza provedbu operativnog dokumenta Vijeća o provedbi rezolucije Vijeća sigurnosti UN-a 1325 u ESOP-u (od studenog 2005.);

16. poziva kosovske vlasti da i dalje poštuju mandat EULEX-a te da podržavaju njegovo korištenje izvršnim ovlastima; primjećuje zanimanje kosovske vlade za preuzimanje dužnosti EULEX-a; ustraje na prisutnosti EULEX-a radi podrške provedbi sporazuma od 19. travnja 2013. u području vladavine prava; naglašava činjenicu da je javna sigurnost ključna za uspješnu provedbu sporazumâ; naglašava hitnu potrebu za mjere kojima bi se to riješilo; naglašava da EULEX trenutačno istražuje više od 250 slučajeva, uključujući slučajeve organiziranog kriminala, korupcije, ratnih zločina i druge ozbiljne optužbe, koji se, između ostalih, odnose i na desetke dužnosnika političkih stranaka; naglašava da svaki prijenos odgovornosti mora biti postupan, utemeljen na stvarnom napretku na terenu te mora uključivati kosovsko civilno društvo i demokratske institucije Republike Kosova; stoga poziva kosovsku vladu da pristane na produžetak mandata EULEX-a na Kosovu poslije lipnja 2014.;

17. posebno poziva i Kosovo i Srbiju da aktivno i konstruktivno surađuju s EULEX-om u vezi s provedbom sporazuma o međusobnoj pravnoj pomoći kako bi se riješio rastući broj zahtjeva o imovini na Kosovu;

18. strogo osuđuje napad koji je doveo do ubojstva dužnosnika EULEX-a 19. rujna 2013. u blizini općine Zvečan te poziva na brzo provođenje istrage; poziva sve strane da izbjegavaju aktivnosti koje mogu dovesti do napetosti;

19. ponovno naglašava potrebu za lokalnom odgovornosti i vlasništvom nad procesom pomirbe te u isto vrijeme osuđuje nacionalističku retoriku s obje strane; smatra da bi kosovske vlasti trebale poduzeti daljnje odlučne korake kako bi izgradile povjerenje između kosovskih Srba i Albanaca, pogotovo na sjeveru, i kako bi doprle do srpske manjine i ostalih manjina radi osiguravanja široke integracije u društvu; poziva također na potpuno provođenje ustavnog načela davanja kosovskim Srbima prava da pristupe svim službenim uslugama na svojem jeziku; istovremeno naglašava važnost potpunog

dvojezičnog obrazovanja; potiče sve kosovske Srbe i njihove političke predstavnike da iskoriste sve mogućnosti koje im pruža kosovski ustav za konstruktivnu ulogu u politici i društvu i da aktivnim sudjelovanjem unutar kosovskih institucija zajedno s kosovskim Albancima dijele odgovornost za socijalni razvoj i izgradnju institucija te da osobito vode računa o uključivanju žena u taj proces; pozdravlja napredak u vezi s organiziranjem općinskih uprava;

20. pozdravlja poteze EU-a za poticanje dijaloga i pomirenja među zajednicama; poziva sve subjekte da i dalje posvećuju punu pozornost tehničkim aspektima integracije u EU, kao i simboličkim gestama pomirenja;

21. naglašava da je provedba zakonodavstva o zaštiti manjina i kulturnih prava i dalje važan izazov na Kosovu; ističe potrebu za provedbom zakonodavstva o kulturnoj baštini i srpskoj pravoslavnoj crkvi, kao i strategije i akcijskog plana za romske, aškalijske i egipatske zajednice, čija je situacija na terenu još uvijek velik razlog za zabrinutost; iako pozdravlja činjenicu da je postignut djelomičan napredak u poboljšavanju života romskih, aškalijskih i egipatskih zajednica, i dalje je zabrinut zbog njihova položaja, pri čemu su osobito djeca još uvijek ranjiva i marginalizirana; naglašava potrebu da se položaj Roma rješava kao ključno pitanje ljudskih prava; poziva vlasti i Komisiju da pridaju odgovarajuću pozornost poboljšanju životnih uvjeta tih zajednica, uključujući njihov pristup obrazovanju; naglašava položaj hrvatske, bošnjačke, aškalijske, turske, goranske i balkansko-egipatske manjine s obzirom na važnost višejezičnog obrazovanja kako bi se osiguralo izbjegavanje osjećaja političke izolacije među pripadnicima tih etničkih manjina;

22. pozdravlja dodatna sredstva koja je na raspolaganje dala Komisija u okviru Instrumenta pretpristupne pomoći EU-a radi potpore općinama s većinskim srpskim stanovništvom diljem Kosova;

23. poziva kosovske vlasti da poboljšaju učinkovitost, transparentnost, odgovornost i nepristranost pravosudnog sustava i da poštuju njegovu neovisnost kako bi se osiguralo povjerenje javnosti i poslovne zajednice u pravosuđe, te da se djelotvorno bore protiv svih oblika nasilja nad ženama; traži od vlasti da proaktivno jačaju vladavinu prava, posebno smanjenjem političkog uplitanja u pravosuđe, da osiguraju da disciplinske sankcije protiv sudaca i tužitelja dovedu do konkretnih djelovanja, radeći na postizanju neovisnosti i učinkovitosti Državnog vijeća tužitelja i državnog odvjetnika te provodeći novi kazneni zakon i zakon o kaznenom postupku;

24. poziva vlasti da se snažnije obvežu na istinsku reformu pravosuđa i na izgradnju kapaciteta radi zapošljavanja potrebnog sudskog osoblja na temelju zasluga u cilju obrađivanja postojećih neriješenih predmeta i zajamčivanja sigurnog okružja u kojemu suci i tužitelji ne bi bili izloženi političkom uplitanju;

25. posebno je zabrinut zbog nedostatka konkretnog napretka na području borbe protiv korupcije na Kosovu; vjeruje da je korupcija glavni izazov i ozbiljna prepreka u funkcioniranju javnih ustanova; u tom smislu žali zbog toga što Agencija za borbu protiv korupcije koja je osnovana 2006. nema istražne ovlasti; primjećuje da je kosovski parlament donio novu strategiju i akcijski plan za borbu protiv korupcije; poziva vlasti da osiguraju njihovu provedbu postavljanjem jasnih uloga i odgovornosti ustanovama za borbu protiv korupcije kako bi mogle postići konkretne i održive rezultate;

26. i dalje je zabrinut ograničenim okvirom za zaštitu svjedoka na Kosovu, što je posebno značajno u istaknutim slučajevima te poziva na ojačanu suradnju država članica EU-a u pogledu mogućeg preseljenja svjedoka;

27. zabrinut je manjkom znatnog napretka u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, a posebno visokom razinom organiziranog kriminala na sjeveru Kosova; primjećuje da su korupcija i organizirani kriminal široko rasprostranjeni u regiji te također predstavljaju prepreku demokratskom, socijalnom i gospodarskom razvoju Kosova; naglašava da za Kosovo prioritet mora biti pokazivanje konkretnih rezultata u borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije; smatra da su regionalna strategija i ojačana suradnja između svih zemalja u regiji ključni za učinkovitije rješavanje ovih pitanja, posebno u vezi s poboljšanjima u graničnoj kontroli i naporima u borbi protiv trgovanja ženama i maloljetnicima i njihovog iskorištavanja, a posebno onih koji su žrtve seksualnog iskorištavanja i prisilnog prosjačenja; potiče institucije na nacionalnoj i lokalnoj razini da pokažu konkretne rezultate u borbi protiv organiziranog kriminala,

trgovanja ljudima te krijumčarenja droge i oružja; naglašava važnost sveobuhvatna i multidisciplinarna pristupa koji bi bio usmjeren na žrtve i nudio nesmetan pristup pomoći, potpori i zaštiti za žrtve; žali zbog toga što se EULEX gotovo uopće nije bavio korupcijom i organiziranim kriminalom;

28. ističe važnost provedbe nužne reforme javne uprave i povećanja broja žena i pripadnika manjina na svim administrativnim razinama; i dalje je zabrinut da mnogi javni službenici imaju druge poslove zbog kojih bi se u načelu mogli izazvati sukobi interesa ili potaknuti korupcijske prakse;

29. podržava nastavak kaznenog progona ratnih zločina na nacionalnoj razini, uključujući važnost progona silovanja u ratu; žali zbog toga što se 1 869 osoba i dalje smatra nestalima, što je posljedica rata na Kosovu iz 1999.; primjećuje da ovo pitanje zahtijeva brzi odgovor vlasti u Srbiji i Kosovu jer je ono ključni preduvjet za pomirbu među zajednicama i za mirnu budućnost u regiji, te naglašava da za nastavak dijaloga između Kosova i Srbije prioriteti moraju biti suradnja u pronalasku nestalih osoba i drugi aspekti tranzicijske pravde;

30. u vezi s tim poziva srpske vlasti da osiguraju punu potporu u vraćanju tijela nestalih Kosovljana koja su nedavno pronađena u Srbiji u domovinu, te da nastave potragu na utvrđenom području na kojem bi nestale osobe mogle biti pokopane;

31. poziva kosovske i srpske vlasti da surađuju i preuzmu punu odgovornost za pronalazak trajnih rješenja za interno raseljene osobe u Srbiji i na Kosovu; naglašava da bi kosovske vlasti trebale pojačati svoje napore u potrazi za rješenjem problema interno raseljenih osoba u kontekstu pristupanja EU-u, a osobito pitanje učinkovitog rješavanja imovinskih sporova;

32. poziva kosovske vlasti i vlasti susjednih zemalja na nastavak iskazivanja dobre volje i na punu suradnju i potporu posebnoj istražnoj radnoj skupini osnovanoj nakon objave izvješća Parlamentarne skupštine Vijeća Europe u prosincu 2010. i na potporu kaznenim progonima do kojih bi mogao dovesti rad posebne istražne radne skupine te potiče dodatno ubrzanje rada te skupine;

33. poziva institucije i na središnjoj i na lokalnoj razini da učinkovito provode zakonodavstvo o ljudskim pravima i da doprinesu daljnjem razvoju multietničkog društva uz poseban naglasak na obrazovanju i zapošljavanju pripadnika svih manjinskih skupina;

34. podržava profesionalizaciju javne službe i poziva na provedbu potrebnog zakonodavstva u tom pogledu; zabrinut je zbog slučajeva političkog uplitanja u zapošljavanja i imenovanje zaposlenika javnih službi;

35. zabrinut je da je diskriminacija i dalje ozbiljan problem i poziva vlasti da provode ustavno načelo nediskriminacije; naglašava potrebu za sveobuhvatnom strategijom protiv diskriminacije i punom provedbom zakona o suzbijanju diskriminacije kako bi se u skladu s Poveljom o temeljnim pravima Europske unije zajamčila jednakost svih ljudi bez obzira na njihovo etničko podrijetlo, vjeru, spol, spolnu orijentaciju, dob ili invaliditet;

36. prima na znanje podizanje optužnice protiv triju kosovskih državljana zbog njihova sudjelovanja u napadu na redakciju internetskog portala Kosovo 2.0 14. prosinca 2012. u Crvenoj dvorani Centra za mlade i sport i očekuje da će počinitelji biti pravodobno optuženi;

37. naglašava da su i dalje potrebne mjere poboljšanja sindikalnih i osnovnih prava na radu iako je sloboda pridruživanja sindikatima zajamčena zakonom; potiče Kosovo na čvršći društveni dijalog za vrijeme procesa donošenja odluka, oblikovanja politike te izgradnje kapaciteta socijalnih partnera;

38. poziva kosovske vlasti da u potpunosti provode Konvenciju o pravima djeteta i preporuča reviziju politika koje se odnose na siromaštvo djece, uključujući izmjene sustava socijalne pomoći i uvođenje univerzalnog i provjerenog sustava naknada za djecu;

39. zabrinut je zbog visokih stopa siromaštva i smrtnosti djece, niske razine zaštite koju pruža kosovski sustav socijalne zaštite i velike količine rashoda bez odgode plaćanja u zdravstvenoj skrbi, čime se ranjive obitelji izlažu teškom siromaštvu;

40. poziva na poboljšavanje odnosa Kosova s međunarodnim institucijama za kulturu i baštinu i sudjelovanja kosovskih predstavnika u njima radi unaprjeđenja zaštite kulturnih i vjerskih objekata i spomenika te potiče na jačanje zastupljenosti Kosova u europskim i međunarodnim medijskim i sportskim organizacijama kako bi se kosovskim umjetnicima i sportašima omogućilo sudjelovanje na svim međunarodnim kulturnim i sportskim događajima, uključujući natjecanje za pjesmu Eurovizije, europska i svjetska prvenstva te Olimpijske igre.

41. naglašava važnost slobodnih i neovisnih medija i poziva Komisiju da ojača programe za poboljšanje kvalitete i stručnosti novinara; ističe ulogu održivog javnog medijskog servisa u tome; zabrinut je zbog nedostatka zaštite neovisnih novinara i zbog pritiska koji se na njih izvršava; poziva kosovske vlasti da osiguraju održiv mehanizam financiranja javnog medijskog servisa i da dovrše imenovanje članova njegova upravljačkog tijela; ističe potrebu osiguravanja jasnog medijskog vlasništva te slobodne i visokokvalitetne usluge radiotelevizije; podržava napore institucija za dodjelu vlastite internetske domene Kosovu;

42. naglašava središnju ulogu aktivnih i neovisnih organizacija civilnog društva (OCD) u jačanju i učvršćivanju demokratskih političkih procesa i izgradnji integriranog društva u zemlji; ističe važnost dijaloga s OCD-ima i podsjeća na ključnu ulogu aktera civilnog društva u doprinošenju poboljšanoj regionalnoj suradnji u društvenim i političkim pitanjima; pozdravlja poboljšanu suradnju vlade s nevladinim organizacijama i poziva kosovske vlasti da uspostave strukturirani dijalog i mehanizam savjetovanja s civilnim društvom u vezi s izradom politika, uključujući savjetovanja o politikama i zakonodavstvu te praćenje procesa europske integracije;

43. primjećuje tekući proces privatizacije državne imovine, posebno u vezi s poduzećem za poštanske i telekomunikacijske usluge Kosova (PTK); potiče kosovske vlasti da poduzmu praktične korake radi jačanja transparentnosti, odgovornosti i legitimnosti cijelog procesa, npr. pravodobnim davanjem informacija svim zainteresiranim stranama;

44. poziva Kosovo na poboljšanje poslovnog okružja za mala i srednja poduzeća smanjenjem administrativnog tereta i povezanih troškova, olakšavanjem pristupa sredstvima i pružanjem posebne potpore novim poduzećima; snažno pozdravlja potpisivanje memoranduma o razumijevanju između gospodarskih komora Kosova i Srbije;

45. pozdravlja to što je Kosovo 17. prosinca 2012. postalo 66. članicom Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD); nadalje pozdravlja usvajanje prve cjelovite strategije EBRD-a za Kosovo 8. svibnja 2013., kojom će se doprinijeti ubrzanju reformskog procesa i poduprijeti kosovsko gospodarstvo, poboljšati životi stanovnika, olakšati tranzicija i doprinijeti regionalnoj stabilnosti;

46. pozdravlja provizornu obvezu EU-a davanju dodatnih bespovratnih sredstava kako bi se ispunili troškovi razgradnje stare elektrane Kosovo A do 2017.; poziva Kosovo da ojača svoje napore i poduzme neodgodive korake koji su potrebni za razgradnju elektrane Kosovo A te poziva na provedbu cjelovite procjene učinka na okoliš za novu kosovsku elektranu u skladu sa standardima EU-a; poziva Kosovo da radi i na razvoju obnovljive energije i diversifikaciji energetskih izvora u skladu sa svojim obvezama ostvarivanja postotka od 25 % ukupne energetske potrošnje iz izvora obnovljive energije do 2020. te naglašava u tom smislu potrebu dodjeljivanja više sredstava iz financijske pomoći EU-a i EBRD-a projektima uštede energije, energetske učinkovitosti, integracije na regionalnim tržištima energije i obnovljive energije;

47. žali zbog kašnjenja kosovskih vlasti u pogledu priprema i usvajanja vjerodostojne i djelotvorne strategije za okoliš, posebno u vezi s pravilima procjene učinka na okoliš i klimatskim ciljevima EU-a;

48. sa zabrinutošću primjećuje visoku stopu nezaposlenosti, posebno među mladima, i potiče vladu da pristupi rješavanju tog pitanja pružanjem odgovarajućih prilika za mlade ljude i usmjeravanjem obrazovanja na potrebe na tržištu rada;

49. naglašava da bi sve zemlje u regiji trebale promicati i poticati članstvo Kosova u organizacijama za regionalnu suradnju; u vezi s tim podupire angažiranost Kosova u regionalnim organizacijama i poziva na otklanjanje svih prepreka koje Kosovu onemogućuju da se pridruži tim organizacijama, uključujući Vijeće Europe;

50. ističe važnost razvoja javnog prijevoza, posebice unaprjeđenjem ili stvaranjem novih željezničkih veza kao dijela održivog prijevoznog sustava; predlaže izgradnju prekograničnog sustava brze željeznice između svih zemalja Zapadnog Balkana koji bi bio povezan s transeuropskom mrežom u EU-u;

51. sa zabrinutošću primjećuje trenutačnu gospodarsku situaciju na Kosovu; naglašava da se ekonomska statistika valja poboljšati kako bi se gospodarska situacija procijenila na odgovarajući način prije nego se pristupi njezinom rješavanju;

52. poziva kosovske vlasti da rade na poboljšanju pouzdanosti statističkih informacija u skladu s europskim standardima i međunarodnim metodologijama;

53. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, Europskoj službi za vanjsko djelovanje te Vladi i Nacionalnom vijeću Kosova.